

Psychologia starzenia się - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Psychologia starzenia się
Kod przedmiotu	14.4-WP-PSChM-PSst
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Psychologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Sławomir Piotr Baranowski

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest poznanie przez studentów charakterystyki okresu życia zwanego późną dorosłością, okresem senioralnym czy starością. W trakcie zajęć, studenci zapoznają się z biologicznymi, psychologicznymi i społecznymi aspektami procesu starzenia się człowieka, prawidłową drogą przebiegu tego procesu oraz z zaburzeniami i trudnościami jakie pojawiają się w toku starzenia się. Studenci poznają koncepcje psychologiczne opisujące wzory adaptacji do starości, zmiany w percepcji siebie, modyfikacje ról zawodowych i społecznych, potrzeby ludzi starych, oraz sposoby aktywizowania i stymulowania przedstawicieli starszego pokolenia, szczególnie obszaru funkcji poznawczych. Uczestnicy kursu zostaną ponadto zapoznani z wymiarem społecznym i egzystencjalnym schyłku życia oraz problematyką żałoby i umierania.

Wymagania wstępne

Wiedza z podstaw psychologii, różnic indywidualnych oraz z psychologii rozwojowej i osobowości. Podstawowa wiedza z zakresu makrosocjologii.

Zakres tematyczny

Zagadnienia wprowadzające do psychologii starzenia się i starości. Charakterystyka procesu starzenia się. Fizjologiczne wzory starzenia się - aspekt biologiczny, psychologiczny i społeczny oraz patologiczne wzory starzenia się - aspekt biologiczny, psychologiczny i społeczny. Transcendentny wymiar starzenia się. Elementy geriatрії - najczęstsze zaburzenia okresu starości m.in. zespoły otępienne, zaburzenia psychiczne. Adaptacja do starości - przykłady ujęcia teoretycznego. Miejsce człowieka starego w rodzinie i w społeczeństwie. Aktywność osób starych, aktywność poznawcza i sposoby jej stymulowania: Jakość życia człowieka starego, poczucie godności i zaspokojenie potrzeb. Starość w ujęciu egzystencjalnym: czas, cierpienie, choroba. Bilans życiowy człowieka starego i znaczenie żałoby oraz integracja versus rozpacz. Tanatopsychologia, fazy umierania, a także przygotowanie do odejścia i medykalizacja śmierci.

Metody kształcenia

Wykłady konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, prezentacje multimedialne, dyskusja

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna periodyzację okresu późnej dorosłości oraz jej najważniejsze charakterystyki. Student rozumie specyfikę okresu starości, potrafi w pogłębiony sposób dokonać porównania z innymi okresami życia człowieka w zakresie rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społecznego i ruchowego. Student zna przykłady programów stymulujących i wspierających rozwój człowieka w okresie starości. Student zna mechanizmy powstawania zaburzeń w okresie starości oraz czynniki ryzyka dekompensacji psychicznej	- K_W02 - K_W04 - K_W07	sprawdzian z progami punktowymi	Wykład
Student potrafi wskazać różnorodne i złożone czynniki ryzyka w historii życia człowieka, które mogą doprowadzić do ujemnego bilansu życiowego. Student potrafi wskazać zależności pomiędzy dokonaniem i sukcesami żywotnymi a wzorem adaptacji do starości.	K_U01	sprawdzian z progami punktowymi	Wykład
Student odnosi się z uwagą i szacunkiem do osób w wieku podeszłym. Student formułuje sądy i opinie o osobach. Doskonali własną wrażliwość interpersonalną i kliniczną wobec problematyki starości.	K_K04	- dyskusja - sprawdzian z progami punktowymi	Wykład

Warunki zaliczenia

Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie pisemnej pracy kontrolnej i/lub kolokwium (testu) zaliczeniowego. Standardowa struktura testu zaliczeniowego:

- 80% pytań stanowią pytania zamknięte, jednokrotnego wyboru;

- 20% pytań stanowią pytania otwarte.

Pytania sformułowane są w oparciu o zagadnienia omawiane na zajęciach.

W celu uzyskania zaliczenia, student powinien zdobyć minimum 60% punktów. Progi ocen z testu: 60-64% **3,0**; 65-69% **3,25**; 70-74% **3,5**; 75-79% **3,75**; 80-84% **4,0**; 85-89% **4,25**; 90-94% **4,5**; 95-97% **4,75**; 98-100% **5,0**.

Ocena uzyskana przez studenta może być podwyższona na podstawie indywidualnej i zespołowej aktywności studenta podczas zajęć, weryfikowanej w toku dyskusji; analizy przypadków, identyfikowania oraz projektowania rozwiązań sytuacji problemowych.

Literatura podstawowa

- Steuden, S. - Psychologia starzenia się i starości, Warszawa, 2012,
- S. Steuden, M. Marczuk (red.) - Starzenie się a satysfakcja z życia, Lublin, 2006,
- Nowicka (red - Wybrane problemy osób starszych., Kraków, 2006,
- Zych, A.A. - Przekraczając smugę cienia. Szkice z gerontologii i tanatologii, Katowice, 2009,
- Zych, A.A. - Leksykon gerontologii, Kraków, 2010,

Literatura uzupełniająca

- T. Grodzicki, J. Kocemba, A. Skalska (red.). - *Geriatra z elementami gerontologii ogólnej*, Gdańsk, 2006.
- Niewiedział, D. Ageing woman. Attractivity and issue of widowhood. W: Bury,P.;Dziemianko,Z. (red). Wiele twarzy kobiety- "ona" nie tylko w tekstach medycznych. Poznań, Instytut Naukowo-Wydawniczy "MAIUSCULA", (2011) s. 207-232
- Niewiedział, D. Wybrane psychospołeczne czynniki funkcjonowania i adaptacja do wdowieństwa starzejących się kobiet, w: Halicka, M, Halicki, J., Kramkowska, E. (red). (2016). Starość. Poznać, przeżyć, zrozumieć. Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, s.229-24

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 03-04-2023 15:09)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ